

S. Sayısı : 191

Diyarbakır mebusu General Kâzım Sevüktekin ve Erzurum mebusu Şükrü Koçakın, Millî müdafaa vekâletinde (Zat işleri son tedkik mercii encümeni) teşkili hakkındaki 2515 sayılı kanunun değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adliye ve Millî müdafaa encümenleri mazbataları (2/65)

Yüksek Başkanlığa

Subayların bazı zatî işleri hakkındaki şikâyetlerinin tedkiki için 2515 numaralı kanun ile teşkil edilen son tedkik mercii encümeninin mukarreratı aleyhine Yüksek Kamutaya müracaatların tevalî ederek ordu muamelâtında ve ordu subayları arasında emniyet ve itimadda gevşeklîğe ve bunlar arasındaki sevginin zafa duçar olduğu hissini vermekte ve nihayet askerliğin esas vasıflarının en mühimmi olan itaatın sarsılması fikrini tevliid etmede olduğu görüldüğünden ve halbuki ordu da emniyet ve itimad ve sevginin ordunun kudret kuvvetini tezyid edecek mühim bir keyfiyet olduğuna ve askerlerin işlerinin yine askerlere gördürülmesi de arzylediğimiz hususları teyid ve takviye edeceğine binaen 2515 numaralı kanunun ilgasile mezkûr kanunla tayin edilen işleri görmek ve Türkiye Büyük Millet Meclisince müntahab yüksek kumanda heyetine mensub üç generaldan ve Askerî Temyiz müddeumumisile bir askerî hâkimden müteşekkil olmak üzere Askerî Temyiz mahkemesi nezdinde bir mahkemeteşkilî ve bu mahkemelerin idarî davalar hakkındaki usulü muhakemeye tâbi olmaları ve verecekleri kararların katği olması çok yerinde olacağı mutaleasında bulunmaktayız. Bu maksadla hazırladığımız kanun teklifini bağılı olarak sunuyoruz. Gereğinin yapılmasına yüksek müsaadelerini dileriz.

Erzurum
Ş. Koçak

Diyarbakır
Kâzım Sevüktekin

Adliy e encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye encümeni
Esas No. 2/65
Karar No. 29

17 - V - 1938

Yüksek Reisliğe

Subaylarla askerî memurların terfi, tebdil, nakil, tayin ve tekaüdlükleri hakkındaki şikâyetlerini tedkik ve halletmek üzere Askerî Temyiz mahkemesi nezdinde bir mahkeme teşkiline dair Diyarbakır mebusu General Kâzım Sevüktekin ve Erzurum mebusu Şükrü Koçak tarafından hazırlanan kanun teklifi encümenimize tevdi buyurulmakla, teklif sahibi Kâzım Sevüktekin ve Millî İMüdafaa vekâleti tarafından gönderilen Askerî Temyiz mahkemesi müd-

deumumisi General Rifat Taşkın hazır buldukları halde, mesele encümenimizin müteaddid celselerinde tedkik ve müzakere olundu .

Subaylarla askerî memurların zat işlerinden doğan ihtilâflar, mahiyetleri itibarile idarî bir dava mevzuu olmakla beraber, bu ihtilâfların,, askerî disiplin ve ihtisas mülâhazalarile askerlik mesleğine mensub zatlerden mürekkebe bir heyet tarafından tedkikindeki lüzum ve zaruret dolayısıyla, Yüksek Meclisçe 1934 senesinde ka-

bul buyurulan 2515 numaralı kanunla, askerî şahısların zat işlerine taallük eden şikâyet ve iddialarının (Zatîşleri son tedkik encümeni) namı altında teşkil edilen bir encümende tedkik ve hallolunması esası tesis ve bu işler hakkında Devlet şûrasına müracaat edilemeyeceği kabul olunmuştur.

2515 numaralı kanun, encümenin askerî daire reislerinden teşekkül edeceğini âmir olmasına ve bu heyet arasında hiç bir hukuk müntesibi de bulunmamasına binaen, şikâyet mevzuu olan hâdiseler hakkında evvelce rey veya karar vermiş zatlerden mürekkebe bir teşekkülün, ihtilâfların halline memur edilmesi gibi hukuk esaslarına uymayan bir vaziyet hâsıl olduktan başka heyetin kararlarının kazaî ve ya kat'î mahiyeti haiz bulunmaması da, ihtilâfların, bu heyetin kararlarından sonra da devam etmesi gibi, bilhassa askerî disiplin bakımından, hiç istenilmeyen bir vaziyet ihdas etmiştir.

Yukarıda arzedilen sebepler dolayısıyla, dört senelik tecrübe neticesinde matlub gayeyi temin edememiş olduğu anlaşılan meri sistemin ilâhî yerine başka bir sistem ikamesi gayesini istihdaf eden kanun teklifi esas itibarile kabul edilmekle beraber, maksadı temine gayri kâfi görülen teklif metni yerine, encümence, askerî idare mahkemesinde rüyet edilebilecek olan ihtilâfların mahiyet ve hududunu tayin, ve Devlet şûrasına kanunundaki usule mütenazır ve ondan mülhem bir muhakeme usulü tesbit eden yeni bir metin vücade getirilmiştir. Bundan başka, bu ihtilâfları tedkik ve rüyet etmek üzere ayrı bir mahkeme teşkili yerine, mevcud bu işlere Askerî temyiz mahkemesinde bakılması muvafık görülerek birinci madde ona göre yazılmıştır.

Lâyiha'nın birinci maddesinde dava açabilmek için ihtilâf mevzuu olan muamele ve kararlar aleyhine meratib silsilesi yolile müracaat imkânı kalmamış olması şart olduğu gösterilmiştir. Aleyhine en yüksek idarî âmire kadar derece derece müracaat ve şikâyet olunarak muamele ve kararların ıslahı imkânı varken kazaî yola gidilememesi, idare hukuku esaslarına uygun olduğu gibi askerlik disiplini bakımından da bir zarurettir.

Lâyiha'nın ikinci maddesinde, idarî dava mevzuu olamayacak hususlar gösterilmiştir, ki

bu da askerlikte esas olan disiplin ve itaat fikrinden doğma bir neticedir.

Üçüncü maddede, rüyeti Askerî idarî mahkemesinin vazifesi dahilinde bulunan davalar, hukukî mahiyetleri itibarile birbirinden farklı kısımlara ayrılmak suretile ayrı bendler halinde gösterilmiştir.

A bendinde, mahkemenin işin esasını tedkik ve halledeceği hususlara işaret olunmaktadır. Bunlar, idarî kaza bahsinde (kazayı kâmil) davaları unvanını alır. Bu kısma giren davalarda mahkeme, işin esasını tedkik eder; aleyhine şikâyet olunan muamele ve karar neticesinde davacının hukuku muhtel olup olmadığını her türlü sebep ve delile istinad ederek araştırır ve hükmünü ona göre verir.

B — Bendinde iptal davalarına işaret olunmuştur. Bu davalarda daha mahdud sebeblere, yani kararı veren veya muameleyi yapan merciin salâhiyetsizliği, şekil veya esas cihetinden mevzuata muhalif hareket etmiş olması gibi bir kaç sebebe istinad edilebilir. Bunda hakkın ihlâl edilmiş olup olmadığına bakılmaz, muamele ve karar neticesinde menfaatin muhtel olması bu yoldan dava açmak için kifayet eder. Maa-fih, bu kısma giren davaların asıl sebebi, kanunun ihlâl edilmiş veya merciin salâhiyetini tecavüz etmiş bulunması keyfiyetidir.

C — Bendinde yazılı hususlar hakkında da aynı şeyler söylenebilir.

Bu maddede yazılı hususlar haricinde kalan ve idarî dava mevzuu olan sair ihtilâfların umumî hükümlere tâbi olarak Devlet şûrasında rüyet edileceği tabiidir. Üçüncü maddenin A bendindeki: (. Zat işleri hakkındaki idarî kararlar ve muameleler. . . .) ve B bendindeki: (Zat işlerine dair olan idarî kararlar ve muameleler . . .) ibareleriyle yapılan tahdid bu ciheti açıkca tebarüz ettirmektedir.

Lâyiha'nın diğer maddeleri muhakeme usulünü tesbit eden maddelerdir ve umumiyet itibarile, Devlet şûrasına kanunundaki muhakeme usulüne müşabih ve mütenazırdır.

Bu maddeler, bir davanın açılmasından, kararın infazına kadar olan bütün usul muamelelerini tafsilâtlı ve vazih olarak göstermekte olduğu cihetle, bunlar hakkında fazla izahata üzum görülmemiştir.

Havalesi mucibince Millî Müdafaa encümine tevdi buyurulmak üzere, Yüksek Reislige sunulur.

Adliye En. Reisi	Bu M. M.	Kâtib
Çorum	Konya	Erzurum
Münir Çağıl	R. Türel	F. Sirmen

Antalya	Bursa	Bursa
T. Arıcan	Atıf Akgüç	S. F. Talay
Kayseri	Kayseri	Antalya
H. F. Perker	Reşid Özsoy	N. Aksoy
Balıkesir	Kocaeli	Gazi Anteb
O. Niyazi Burcu	Ragıp Akça	Ö. A. Aksoy

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. M. encümeni
Karar No. 54
Esas No. 2/65

21 - V - 1938

Yüksek Başkanlığa

Subaylarla askerî memurların Zat işleri hakkındaki şikâyetlerini tedkik ve halletmek üzere Askerî temyiz mahkemesi nezdinde bir mahkeme teşkili hakkında Diyarbakır mebusu Kâzım Sevüktekin ve Erzurum mebusu Şükrü Koçak taraflarından hazırlanan ve Adliye encümenince müzakere edilip encümenimize tevdi edilen kanun lâyihası encümenimizce M. M. vekili ile bu işlerle meşgul olan memurları huzurunda bir kaç celsede okundu ve görüşüldü.

Adliye encümenince tanzim olunan ve bu işe dair mahkeme usulünü gösteren kanun lâyihası encümenimizce de aynen kabul edilmiş ve esnayı müzakerede bu lâyihaya göre subayların zat işlerini tedkik edecek olan Askerî temyiz mahkemesinin işlerinin çoğalacağı cihetle askerî ve adli aza adedinin tezyidi hakkında M. M. vekilinin teklifi encümenimizce kabul edilmiş ise de bu hususun bu kanun lâyihasına bir madde olarak

ilâvesi münasib görülmiyerek 1631 numaralı askerî muhakeme usulleri kanununun Askerî temyiz mahkemesi başlığı altındaki kısımda bulunan 41 nci maddesinin değiştirilmek suretile bir kanun lâyihasının tanzim ve takdimi encümenimizce muvafık görülerek yapılan kanun lâyihası da işbu kanun lâyihasile beraber Heyeti Umumiyenin tasvib nazarma arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

M. M. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Diyarbakır	Erzurum	Samsun
K. Sevüktekin	Ş. Koçak	R. Barkın
Antalya	Balıkesir	İstanbul
C. Mengülibörü	C. Esener	Dr. H. Ş. Erel
Erzurum	Kırşehir	Manisa
A. Akyürek	L. M. Özdeş	K. N. Duru
Tekirdağ	Tokad	Yozgad
R. Apak	H. Konay	C. Arat

DİYARBAKIR MEBUSU GL. KÂZİM SEVÜK-
TEKİN VE ERZURUM MEBUSU ŞÜKRÜ
KOÇAĞIN TEKLİFİ

*2515 numaralı kanunu değiştiren
kanun teklifi*

MADDE 1 — Subaylarla askerî memurların terfi, tebdil, nakil, tayin, tekaüdlük hakkındaki şikâyetlerini tedkik etmek ve mukarrerat ittihaz eylemek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisince müntahab Yüksek Kumanda Heyetine mensub üç generaldan ve Askerî Temyiz Müddei-umumisile bir askerî hâkimden müteşekkil olmak üzere Askerî Temyiz Mahkemesi nezdinde bir mahkeme teşkil edilmiştir.

MADDE 2 — Bu mahkeme idarî davalar hakkındaki usulü muhakemeye tâbidir.

MADDE 3 — Bu mahkemenin vereceği kararlar katgidir.

ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Askerlerin zat işlerine taallük eden davalarının tedkik ve muhakeme usulü hakkında kanun

Birinci kısım

Merci ve vazife

MADDE 1 — Askerî şahısların Zatişlerine taallük eden ve idare yolu ile aleyhine müracaat imkânı kalmamış olan kararlar ve muameleler hakkındaki davalar bu kanun hükümlerine göre askerî temyiz mahkemesinde görülür ve karara bağlanır.

MADDE 2 — Mevzuat hükümlerine uygun olarak salâhiyet dairesinde yapılan tayin, tebdil, ve nakil hakkındaki muamele ve kararlar ile talim ve terbiye, sevk ve idare emir ve kumanda ve disiplin işlerine taallük eden kararlar ve muameleler, idarî dava mevzuu olamaz.

MADDE 3 — Aşağıda yazılı olan davalar askerî temyiz mahkemesinde görülür ve hallolunur:

A) İkinci maddede yazılı meseleler dışında kalan zatişleri hakkındaki idarî kararlar ve muamelelerden dolayı hukuku muhtel olanlar tarafından açılacak davalar.

B) Zatişlerine dair olan idarî kararlar ve muamelelerin şekil, salâhiyet, maksad, esas cihetlerinden biri ile kanunlara ve nizamnamelere veya talimatnamelere aykırı olduklarından dolayı iptali için menfaatleri haleldar olanlar tarafından açılacak davalar.

C) İktidarsızlık ve askerî şeref ve meslekî ahlâka uymayan fiillerden dolayı tekaüde sevk hakkında salâhiyetli üstlerin sicillerde yazılı mülâhaza ve kanaatleri üzerine ittihaz olunan kararların ve tatbik olunan muamelelerin ancak şekil, salâhiyet, esas cihetlerinden biri ile mevzuat hükümlerine aykırı olmasından dolayı iptali için menfaatleri haleldar olanlar tarafından açılan davalar.

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞ-
TİRİŞİ

*Askerlerin zat işlerine taallük eden davalarının
tedkik ve muhakeme usulü hakkında kanun
lâyihası*

Birinci kısım

Merci ve vazife

MADDE 1 — Adliye encümeninin birinci maddesi aynen.

MADDE 2 — Adliyen encümeninin ikinci maddesi aynen

MADDE 3 — Adliye encümeninin üçüncü maddesi aynen

İkinci kısım

Muhakeme usulü

MADDE 4 — İdarî davalar arzuhal ile açılır. Toplu olarak dava açmak yasaktır.

Arzuhaller doğrudan doğruya Temyiz mahkemesi reisliğine verilebileceği gibi, en yakın üst vasıtasile ve askerî mertebeler yolu ile de Temyiz mahkemesi reisliğine gönderilebilir. Arzuhal, verildiği tarihte deftere kayid ve bu kayid arzuhallere işaret olunur. Kayid tarihi müddetin tesbitinde esas tutulur.

Arzuhalde:

- A) Tarafların adı ve sanı;
- B) Ferdlerden olan tarafın ikametgâhı;
- C) Davanın esas ile dayandığı delillerin hülasası;
- D) Davaya mevzu olan karar veya muamelelerin, tefhim, tebliğ veya ittila tarihi yazılı olmak ve müsbit evrakın asılları veya tasdikli suretleri ilişik bulunmak lâzımdır.

Arzuhal ile müsbit evrakın birer sureti de birlikte verilmek şarttır.

MADDE 5 — Dava açmak müddeti muamele ve kararların alâkalılara tefhim veya tebliğinden veya icraya ittila tarihinden itibaren altmış gündür.

MADDE 6 — Dava arzuhallerinin ve ilişkilerinin birer nüshası dava edilen tarafa ve dava edilen tarafın vereceği cevap da davacıya tebliğ edilir. Davacının ikinci lâyihası da dava edilen tarafa tebliğ edilerek alacak cevap davacıya gönderilir.

Dava edilen tarafın verdiği ikinci cevap lâyihasında yeniden dermeyan edilmiş ve davacının cevap vermesini icab ettirecek hususlar varsa, Heyetçe verilecek karar üzerine cevap vermesi için davacıya bir mühlet verilir.

Taraflar yapılacak tebliğlere karşı, tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde cevap vermeğe mecburdurlar. Bu müddet taraflardan birinin talebi ve heyetin tasvibi ile veya resen heyetin göreceği lüzum üzerine uzatılabilir.

Cevap müddetleri içinde taraflardan birinin cevap vermemiş olması işin geciktirilmesine sebep teşkil etmez.

M. M. E.

MADDE 4 — Adliye encümeninin dördüncü maddesi aynen

MADDE 5 — Adliye encümeninin beşinci maddesi aynen

MADDE 6 — Adliye encümeninin altıncı maddesi aynen

MADDE 7 — Tarafların lâyihaları alındıktan veya lâyiha vermek için muayyen müddet geçtikten sonra, dava evrakı, mütaleasını bildirmek üzere Askerî temyiz mahkemesi müddeiumumiliğine tevdi olunur.

Müddeiumumilik deva hakkında yazılı mütaleasını bildirdikten sonra dosya tedkikat yapılmak ve netice hakkında bir rapor hazırlamak üzere adli azadan birine havale edilir.

Raportör aza evrak üzerinde yaptığı tedkikatların neticelerini reise bildirir.

MADDE 8 — Tedkikat evrak üzerine cereyan eder.

Taraflar veya müddeiumumî talep ederse veya heyet lüzum görürse alâkalılardan şifahî izahat alınabilir. Şifahî izahlar bizzat verilebileceği gibi, taraflar bir avukat ile kendisini temsil ettirilebilir. Millî Müdafaa vekili şifahî izahat vermek üzere bir subay veya bir askerî memur gönderebilir. Şifahî izahat almacağı gün, tebliğ olunacak davetiye ile taraflara bildirilir. İzahat alenî olarak dinlenir. Heyetçe görülecek lüzum üzerine izahatın hafî olarak dinlenmesine karar verilebilir. Şifahî izahlarda tarafların lâyihada dermeyen eyledikleri sebebler ve deliller izah ve münakaşa olunur; yeni iddialar ve deliller serdedilemez. İzahatın almacağı günde taraflardan hiç birisi gelmezse, tedkikat evrak üzerine yapılır. Taraflardan yalnız birisi gelirse, onun vereceği izahatın dinlenmesi ile iktifa olunur.

Şifahî izahlar alınırken müddeiumuminin huzuru şarttır. Tarafların izahatı dinlendikten sonra müddeiumumî mütaleasını beyan eder.

MADDE 9 — Tebliğat işleri, hâkimin davaya bakılmaktan memnuiyeti ve reddi, ehli vukuf tedkikleri, keşif ve muayene işleri, ve mahkemenin sükûn ve inzibatî meseleleri hakkında askerî muhakeme usulü kanununun hükümleri tatbik olunur.

MADDE 10 — Kararlar şifahî izahatlı işlerde heyetçe, hazır bulunan taraflara tefhim olunur.

Şifahî izahatın alındığı gün karar verilmezse, bunlara aid ilâmlar ile şifahî izahat alınmamış olan işler hakkındaki kararların ilâmı Millî Müdafaa vekâletine doğrudan doğruya ve eş-

M. M. E.

MADDE 7 — Adliye encümeninin yedinci maddesi aynen

MADDE 8 — Adliye encümeninin sekizinci maddesi aynen

MADDE 9 — Adliye encümeninin dokuzuncu maddesi aynen

MADDE 10 — Adliye encümeninin onuncu maddesi aynen

Ad. E.

hasa da ya Askerî temyiz mahkemesi tarafından bizzat veyahud askerî mertebeler yolu ile tebliğ olunur.

MADDE 11 — Kararlar esbabı mucibeyi muhtevi olur ve mutlak ekseriyetle verilir.

İdarî dava açılması veya kararın tashihini taleb icrayı tehir etmez.

Askerî temyiz mahkemesinden idarî işler hakkında sadır olan hükümler katgidir. Hiç bir makamın tasdikına hacet olmıyarak infaz olunur.

Üçüncü kısım

Kanun yolları

MADDE 12 — Askerî temyiz mahkemesinden bu kanun mucibince verilen kararlar hakkında aşağıda yazılı sebeplerden dolayı bir defaya mahsus olmak üzere muhakemenin iadesi istenebilir:

A - Mücbir sebepler dolayısıyla veya lehine karar verilen tarafın filinden doğan bir sebeple elde edilemeyen bir sened veya vesikanın kararın verilmesinden sonra ele geçirilmiş olması;

B - Karara esas ittihaz olunan senedin sahteliğine hükmedilmiş veya senedin sahte olduğu mahkeme yahud resmî bir makam huzurunda ilrar olunmuş veya sahtelik hakkındaki hüküm karardan evvel verilmiş olup ta, muhakemenin iadesini isteyen kimsenin karar zamanında bundan haberi bulunmamış olması;

C - Karara esas ittihaz edilen bir ilâm hükmünün bozularak katgileşmek suretile tamamilen ortadan kalkması;

D - Ehli hibrenin kasta müstenid olarak hakikata aykırı beyan ve ihbarda bulunduğunun resmen tahakkuk etmesi;

E - Lehine karar verilen tarafın, karara tesir edici bir hile kullanmış olması;

F - Vekil veya kanunî mümessili olmayan kimseler huzuru ile davanın görülüb karara bağlanmış olması;

G - Davayı görmekten çekinmeye mecbur olan aza huzuru ile karar verilmiş olması;

H - Tarafları ve sebebi aynı olan bir dava hakkında verilen karara aykırı yeni bir karar verilmesine sebep olabilecek bir madde yok iken aynı heyet veya başka bir heyet tarafından ev-

M. M. E.

MADDE 11 — Adliye encümeninin on birinci maddesi aynen

MADDE 12 — Adliye encümeninin on ikinci maddesi aynen

Ad. E.

velki ilâmın hükmü hilâfında bir karar verilmiş bulunması.

Muhakemenin iadesi talebi, icrayı tehir etmez.

MADDE 13 — Muhakemenin iadesinde Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 447 nci maddesinin müddete aid hükmü kıyas yolu ile tatbik olunur.

MADDE 14 — Askerî Temyiz mahkemesinden bu kanun mucibince verilen kararlar hakkında, aşağıda yazılı sebeblere istinaden bir defaya mahsus olmak üzere kararın tefhimi veya ilâmın tebliği tarihinden itibaren on beş gün içinde kararın tashihi istenebilir:

A - Kararın zatine müessir iddia ve itirazların kararda meskût geçilmiş olması;

B - Bir ilâmda birbirine aykırı kararlar bulunması;

C - Kararın usul ve kanuna muhalif olması.

MADDE 15 — Askerî Temyiz mahkemesinden muhakemenin iadesi ve kararın tashihi, bir arzuhal verilmek suretile istenir.

Kanunî sebepler mevcut olduğu takdirde, usulü dairesinde tebligat yapılarak dava yeniden rüyet olunur.

Muhakemenin iadesi ve kararın tashihi talepleri kanunî sebeblere müstenid bulunmazsa arzuhalin reddine karar verilir.

Kararın tashihi ve muhakemenin iadesi taleplerinin reddi halinde müstedi hakkında Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 442 ve 454 nci maddelerinde yazılı ceza hükümleri tatbik olunur.

MADDE 16 — Askerî Temyiz mahkemesinden bu kanun mucibince verilen kararlar mübhem olur veya mütenakız fıkraları havi bulunursa taraflardan herbiri kararın tavzihini veya tenakuzun kaldırılmasını isteyebilir.

İki tarafın isim, sıfat ve iddiaları neticelelerine müteallik hataların ve kararın esasındaki hesap yanlışlıklarının düzeltilmesi de istenebilir.

Bu halde Askerî Temyiz mahkemesi tedkik ve lüzum görürse bu babdaki arzuhalin bir suretini cevap vermek üzere münasib bir mühlet tayin ederek diğer tarafa tebliğ eder. İki nüsha olarak verilmesi lâzımgelen cevabın biri, tav-

M. M. E.

MADDE 13 — Adliye encümeninin on üçüncü maddesi aynen

MADDE 14 — Adliye encümeninin on dördüncü maddesi aynen

MADDE 15 — Adliye encümeninin on beşinci maddesi aynen

MADDE 16 — Adliye encümeninin on altıncı maddesi aynen

MADDE 4 — 2515 numaralı kanun ortadan kaldırılmıştır.

MADDE 5 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 6 — Bu kanunun icrasına Millî Müdafaa vekili memurdur.

zih veya refi yahud düzeltme talebinde bulunan tarafa bildirilir.

Kararın tavzihine yahud tenakuzun kaldırılmasına veya hata yahud hesap yanlışlıklarının düzeltilmesine karar verilirse, keyfiyet ilâmm altına yazılır ve diğer tarafa da ayrıca tebliğ olunur.

MADDE 17 — Zat işleri tedkik encümeni teşkiline dair olan 2515 sayılı ve 18 - VI - 1934 tarihli kanun lâğvedilmiştir.

MADDE 18 — İdarî davalar hakkında Şûrayı devlet deavi dairelerinde istifa olunan mahkeme masrafları ve harçlar, bu kanunda gösterilen davalardan dahi alınır.

MUVAKKAT MADDE 1 — Büyük Millet Meclisinde ve Şûrayı devlette ve Zat işleri tedkik encümeninde tedkik halinde bulunan iddialar ve müracaatlar hakkında bu kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren doksan gün içinde alâkâlılar tarafından Askerî temyiz mahkemesine, ayrıca dava ikame edilmek suretile, müracaat olunabilir. Bu müddetin geçmesiyle bu iddialar ve müracaatlara taallük eden kararlar ve muameleler katgileşir.

MUVAKKAT MADDE 2 — 2515 numaralı kanunun meriyete girdiği güne kadar gerek Şûrayı devlette ve gerek zat işleri tedkik encümeninde hiç bir müracaat ve iddia dermeyan edilmemiş olan karar ve muameleler katgidir. Bu tarihten sonraki kararlar ve muameleler hakkında kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren altmış gün zarfında Temyiz mahkemesine müracaat olunabilir.

MADDE 19 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 20 — Bu kanunun hükmünü icraya Millî Müdafaa vekili memurdur.

M. M. E.

MADDE 17 — Adliye encümeninin on yedinci maddesi aynen

MADDE 18 — Adliye encümeninin on sekizinci maddesi aynen

MADDE 19 — Adliye encümeninin on dokuzuncu maddesi aynen

MADDE 20 — Adliye encümeninin yirminci maddesi aynen

MİLLÎ MÜDAFAA AENCÜMENİNİN TEKLİFİ

1631 sayılı askerî muhakeme usulü kanununun 41
nci maddesini değiştiren kanun lâyihası

MADDE 1 — 1631 sayılı askerî muhakeme usulü kanununun 41 nci maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

1 — Askerî temyiz mahkemesi iki daireden teşekkül eder. Her dairede dört askerî, dört adlî aza bulunur. Askerî temyiz mahkemesinde iki askerî ve iki adlî aza mülâzımı bulunur.

2 — Askerî temyiz mahkemesinin askerî azaları ve aza mülâzımları iki sene müddetle tayin

olunur. Azalar tuğgeneral ve daha yukarıdaki rütbelerden, aza mülâzımları da albaylardan intihab olunur. Zaruret halinde azanın albay ve aza mülâzımının da yarbay rütbesinde olması caizdir.

MADDE 2 — Bu kanun neęri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Millî Müdafaa vekili memurdur.